

Sledila sva čudapolnemu razvoju smrti: iz neumrljivih enostaničarjev so se razvile umrjoče živalske države, najprvo nizke oblike, ki so še ohranile nekak spomin na neumrljivost enostaničnih pradedov, potem višje vrste, v katerih je obledel tudi ta nejasni spomin, in slednjič ti, ki si tudi podvržen neizogibljivi smrti.

In ko sva stopala od mlake do potoka, od potoka do panja in odtod do tebe, se nama je vedno jasneje odkrivala resnica: smrt je pokorna dekla življenja.

Bitje za bitjem žrtvuje življenju, darovala pa mu je tudi že cela plemena, cele živalske vrste. Okamenine v ogrodju naše zemlje ti dovolj jasno govore o ogromnem njenem delu. Tisoče in tisoče življenskih vrst je pokopala, da so na njih grobu lahko vzkliła nova, popolnejša plemena.

Od poedinca se je raztegnila njena oblast na plemena.

Pride li morda dan, ko bo celo vesolje pokorila svoji oblasti in ko bo kosila njena kosa skozi vsemir, da bodo padali svetovi kakor zrelo klasje pod zvenečim srpom? Da, tudi vesoljstvo se bode zrušilo, da vstane iz njegovih razvalin kakor Fenis iz pepela popolnejši univerzum — — —

Tudi tebi se bo približala nekoč s hitrim korakom, in tedaj ne trepetaj pred njo, z radostjo pozdravi to cvetno hčerko prirode in poljubi jo v ljubezni do življenja — saj smrt je življenje, je ljubezen! — — —

Aliquando . . .

Tam na poljani neskončni, skrivnostni,
tam je vse polno grobov —
tam pokopali nekoč so vse boli,
vso bedo zemeljskih rodov.

in opoldanske sape šumljajo
skozi narave tajnostni san . . .
A jaz moram do daljnih ciljev
preko grobov in neskončnih poljan.

Ah, kako težko je potovanje
k daljnim ciljem preko grobov . . .
Tiho, ah, tiho, da jih ne vzdramim —
bede, bolesi zemeljskih rodov.

Vekoslav Spindler.